

→ nno, moorto

MUSEOVIKASTO / MUSEIVERKET

PVM / DATUM

DNRO / DNR

24.4.2012

011/305/2012

Pirkanmaan maakuntamuseo
Tuija-Liisa Soininen
Alaverstaanraitti 5
33101 TAMPERE

VIITE / REFERENS

Hoitolupahakemuksenne 14.3.2012

ASIA / ÄRENDE

HOITOLUPA PÄLKÄNEEN VANHALLE KALKKIKAIVOKSELLE

Museovirasto on käsitellyt Pirkanmaan maakuntamuseon hoitolupahakemuksen, joka koskee Pälkäneen kunnan Luopioisten Kuohijoella sijaitsevaa Vanha kalkkikaivos -nimistä muinaisjäänösalueetta (muinaisjäänösrekisterin kohde numero 999000333). Kohde kuuluu kalkkilehdon osalta myös Natura 2000 – verkostoon luontodirektiivin mukaisena SCI-alueena, Kuohijoen kalkkilehto (FI0328001). Hakija oikeutetaan muinaismuistolain (295/63) 10§ 1. momentin nojalla suorittamaan alueen hoitoa ajalla 1.5.2012 – 13.4.2017 jäljempänä seuraavia ehtoja ja toimintalinjoja noudattaen.

Kalkkikaivoksesta on näkyvissä 2-3 metrin korkuisia seinämiä ja kaksi säilynyttä kuljetusramppia, joista toista pitkin voi vielä kävellä. Kohteen historiaa ei tunneta, mutta oletettavasti se on sama, jota on kutsuttu myös Kukkian kalkkilouhokseksi. Geologian tutkimuskeskuksen mukaan Kukkian kalkkilouhoksen toiminta olisi ajoittunut 1200-luvulta 1500 -luvulle. Paikallistarinan mukaan kalkkia olisi viety Venäjän vallan aikaan Hämeenlinnaan veneellä ja että louhijoina olisi käytetty vankeja.

Pirkanmaan maakuntamuseo toimii hoitoprosessissa työtä ohjaavana luvan hakijana. Varsinaisen hoitotyön käytännössä tulee suorittamaan Kuohijoen kyläyhdistys. Kohteen hoitoon liittyen on 8.11.2010 järjestetty maastokatselmus, jossa paikalla olivat Olli Soininen Museovirastosta, Aino Nissinaho ja Eveliina Salo Pirkanmaan maakuntamuseosta, Mikko Salo Metsähallituksesta sekä Kuohijoen kyläyhdistyksen edustaja. Kohde kuuluu Pirkanmaan maakuntamuseon "Adoptoi muinaisjäänös" – ohjelmaan. Maanomistajalta hakija on saanut luvan kohteen hoitoon 8.7.2011. Kohteen omistaa Suomen valtio ja sitä hallinnoi Metsähallitus, joka on laatinut alueelle vuonna 2010 hyväksytyn hoitosuunnitelman (Diar. 007/305/2010). Metsähallitus on aloittanut vuonna 2010 suunnitelman mukaisesti alueen hoidon harventamalla kohteen puustoa ja osallistuu myös jatkossa hoitoon suurimpien puiden poiston osalta. Aluskasvillisuuden perusraivausta tehdään suunnitelman mukaan kesällä 2012 ja ylläpitävä kasvillisuuden raivaus aloitetaan syksyllä 2012.

Hoitosuunnitelmassa hoidon tavoitteena on saada vanha avolouhos paremmin näkyviin. Louhoksen ympäristön hoitotoimilla pyritään nykyistä avoimempaan maisematilaan ja etenkin kaivosrakenteiden esille tuomiseen ja säilyttämiseen. Erityisesti poistetaan kuusia, jotka peittävät kaivoksen rakenteita. Reunimmaisat kuuset saattaisivat kontrolloimattomasti kaatuessaan vaurioittaa kaivosta. Raivauksissa säästetään kaikki lehmukset ja pähkinäpensaat. Louhosten pohjalta poistetaan pienkuuset, pienet vaahterat ja tuomet sekä kaulataan muutama isompi haapa, jotka poistetaan vasta kuivumisen jälkeen. Raivausjätteet on tarkoitus hävittää polttamalla.

Kuohijärven kyläyhdistyksen esittämä hoitosuunnitelma noudattaa niitä periaatteita, joita Museovirasto edellyttää muinaisjäännostien hoidossa. Kohteen antikvaaristen arvojen kannalta hakemuksessa esitetyt hoitotoimet ovat perusteltuja ja toteuttamiskelpoisia. Koska alue on muinaismuistolailalla suojeltu kiinteä muinaisjäännost, on hoitotoimissa kuitenkin noudatettava erityistä varovaisuutta. Maanpintaa ei saa missään hoidon vaiheessa rikkoa, eikä raivausjätettä saa polttaa paikalla sekundaaristen poltokerrosten välttämiseksi.

Lupa myönnetään ehdolla, että hankkeen vastuullisena johtajana toimii Pirkanmaan maakuntamuseon arkeologi. Hoitolupa koskee ainoastaan muinaisjäännostia. Natura -2000 verkostoalueelle lupa tulee hakea asiasta vastaavalta viranomaiselta. Luvan saaja vastaa kaikista toimenpiteiden kustannuksista. Jos muinaisjäännostin hoidossa tehdyt toimenpiteet valitaan ja toteutetaan vastoin Museoviraston tässä lausunnossa vahvistamaa, ja joku hakee toimenpiteiden aiheuttamista vahingoista korvausta muinaismuistolain perusteella, on korvausvelvollisuus luvan saajalla.

Asiaa Museovirastossa käsittelee Länsi-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut -yksikössä intendentti Teija Tiitinen teija.tiitinen@nba.fi, 040-128 6293.

Käytännön hoitoon liittyvissä asioissa työtä ohjaa erikoissuunnittelija Olli Soininen (olli.soininen@nba.fi, 040-128 6185).

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Teija Tiitinen

Tiedoksi:

Pirkanmaan ELY-keskus, y-vastuualue